

Людина (дуже стисло)

Ольга Кобилянська

В родині пана Ляуфлера чотири доньки та один син. Батька займає посаду радника, має великий вплив і великі доходи. Він цілком поважна людина.

Дівчата виховуються, як звичайно прийнято: вчать французьку мову, музику, відвідують бали, шиють, готуються до заміжжя. Тільки одна дочка, Олена, занадто багато читає, сперечається з чоловіками на серйозні теми, говорить "небезпечні слова" — соціалізм" натуралізм, жіноче питання. Олена не хоче жити за звичаями свого кола, мріє про навчання" працю на користь людям.

Дівчина знаходить підтримку в особі студента Стефана Лієвича, якого вона покохала з першої зустрічі. Вони сподіваються, що після закінчення університету юнак приїде до коханої, і вони будуть разом.

Однак Лієвич захворів на тиф і помер далеко від дому. В родині теж не все гаразд: батько починає пити, син занадто захопився гулянками, картами. Тому батько покладає надії на вигідне одруження Олени. Він нагадує дівчині про обов'язок перед рідним: слід віддячити за все зроблене для неї добро.

Олена не хоче підкорюватися батькові та йти за нелюба. Однак її приятелька, вчителька музики Маргарета, радить зробити це, щоб не вести важке для жінки самотнє життя.

Сталося ще одне нещастя: син Герман застрелив себе через нещасливе кохання. Олена бере в оренду землі свого швагера (чоловіка старшої сестри) та їде з батьками і молодшою сестрою в нужденне село.

Пройшло чотири роки. Олена управляла цілим господарством, вела скромне самотнє життя. Батько продовжує пити. Родичі раптом забирають землю, знову треба приймати якесь рішення.

Олена знайомиться з молодим лісничим, який зацікавився нею. Він добрий господар, приємний чоловік. Нарешті він освідчується дівчині, чекає на її рішення. Та для неї шлюб з розрахунку – ярмо. Однак вона мусить вийти заміж.

На весілля прибуває Маргарета, вона бажає дівчині щастя. Перед весіллям Олена зачинається в кімнаті, останній раз читає листи від коханого Стефана. Вона розуміє, що ненавидить лісничого Фельса. Та її плач наречений сприймає, як звичайні дівочі примхи.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Написана 1894 р. повість "Людина" була відгуком на проблему, яка цікавила та хвилювала багатьох діячів того часу. Героїня О. Кобилянської намагається довести своє право на вибір долі, не кориться звичаям свого соціального кола, виборює незалежність. Але врешті-решт обставини змушують її піти на те, від чого вона так тікала, — вийти заміж з розрахунку. Не справдились її надії на корисну працю,

навчання. Всі оточуючі підштовхували дівчину до важкого рішення.